

TÄISKASVANUTE E-GÜMNAASIUMI

ÕPPEKAVA ÜLDOSA

1.	ÕPPEKAVA ALUSED JA PÕHIMÕTTED	4
1.1.	Üldsätted	4
1.2.	Juhtmõte, missioon, visioon	4
1.3.	Sihtrühm ja põhiväärtused	5
1.4.	Kooli ja õppekava erisused	5
2.	PÄDEVUSTE KUJUNDAMINE JA ÕPIKESKKONNA MITMEKESISTAMINE	6
2.1.	Üldpõhimõtted	6
2.2.	Üldpädevused ja nende kujundamine	6
2.3.	Digipädevuste mudel	8
2.4.	Valdkonnapädevused ja nende realiseerumine	11
2.5.	Põhikooli III astmes taotletavad pädevused	11
2.6.	Gümnaasiumis taotletavad pädevused	11
3.	ÕPPE- JA KASVATUSTÖÖ KORRALDUS	12
3.1.	Õppekorralduse üldpõhimõtted	12
3.2.	Õppevormid	12
3.3.	Põhikooli õppekorraldus ja tunnijaotusplaan	13
3.4.	Gümnaasiumi õppekorraldus ja tunnijaotusplaan	14
4.	ÕPPETÖÖ PÕHIMÕTETE RAKENDAMINE JA KORRALDAMINE	15
4.1.	Läbivate teemade rakendamine	15
4.2.	Lõimingu rakendamine	15
4.3.	E-õppe läbiviimise kord	16
4.4.	Valikkursuste valimise kord	16
4.5.	Põhikooli loovtöö korraldamise kord	16
4.6.	Gümnaasiumi lõputöö kord	17
4.7.	Varasemate õpingute ja töökogemuse arvestamine	18
5.	HINDAMISE KORRALDUS	19
5.1.	Hindamise eesmärgid	19
5.2.	Kujundav hindamine	19
5.3.	Teadmiste ja oskuste hindamise korraldus	20
5.4.	Hinded viiepallisüsteemis	20
5.5.	Järelvastamise või järeltööde sooritamine	21
5.6.	Kokkuvõtva hindamise põhimõtted	21
5.7.	Kokkuvõttev hindamine III kooliastmel	21
5.8.	Kokkuvõttev hindamine gümnaasiumiastmes	22
5.9.	Hinde ja hinnangu vaidlustamine	22
5.10.	Õppija täiendavale õppetööle jätmine	22
6.	PÕHIKOOLI LÕPETAMISE KORRALDUS	23
7.	GÜMNAASIUMI LÕPETAMISE KORRALDUS	23

8.	ÕPPIJATE NÕUSTAMINE JA TUGITEENUSED	23
9.	ÕPPEKIRJANDUSE KÄTTESAADAVUSE TAGAMINE	24
10.	KARJÄÄRITEENUSE KORRALDUS	24
11.	ÕPETAJATE KOOSTÖÖ JA TÖÖ PLANEERIMISE PÕHIMÕTTED	25
12.	KOOLI ÕPPEKAVA UUENDAMISE JA TÄIENDAMISE KORD	26
13.	AINEKAVADE LOEND	27

1. ÕPPEKAVA ALUSED JA PÕHIMÕTTED

1.1.Üldsätted

Täiskasvanute E-Gümnaasium (edaspidi kool) on vastavalt PGS §2 (3) lg 6 kool, kus töötavad koos põhikool ja gümnaasium ning kus õpe toimub mittestatsionaarses õppevormis.

Kooli õppekava aluseks on võetud „Põhikooli- ja gümnaasiumiseadus“, „Põhikooli riiklik õppekava“, „Gümnaasiumi riiklik õppekava“ ja „Erakooliseadus“. Õppekava on koolis õpingute alusdokument ning selles on välja toodud kooli eripärast tulenevad valikud riiklike õppekavade raames. Küsimustes, mis ei ole sätestatud kooli õppekavas, lähtutakse riiklikes õppekavades sätestatust. Kooli õppekava sisaldab üldosa ja ainekavasid valdkondade kaupa. Õppekava dokument on kättesaadav kooli veebilehel ja siseveebis.

1.2.Juhtmõte, missioon, visioon

JUHTMÕTE

Avardame sinu võimalusi.

Haridusliku protsessi käigus suurenevad teadmised maailmast meie ümber ja sees. Avardub maailmapilt ja võimaluste hulk eneseteostuseks.

MISSIOON

Pakume piirideta õpivõimalust täiskasvanutele

Meie missiooniks on pakkuda õpivõimalust, mis arvestab täiskasvanud õppija vajadustega. Läbi auditoorse töö ja e-õppe kombineerimise suudame olla paindlikud ja samaaegselt kvaliteetsed. Saab õppida rühmaõppes, üksikaineõppes või eksternatuuris. Puuduvad piirid, sest enesejuhtimise oskusega õppija otsustab ise, kus, millal ja mida õpib.

VISIOON

Ajaga kaasas käiv õpikeskkond.

Meie visiooniks on olla pidevalt ärgas, kursis tehnoloogia arengutega ning neid võimalusi ka koheselt oma töös kasutada. Eesmärk on õpikeskkond, mis on valmis pidevaks muutuseks, et pakkuda parimat õpivõimalust täiskasvanutele.

1.3.Sihtrühm ja põhiväärtused

Kooli sihtrühmaks on täisealised õppijad, kellel on näiteks töö ja/või pere kõrvalt keeruline haridusteed jätkata. Reeglina on tegemist õppijaga, kes oma vanuselt ja elukogemuselt ületab sama taseme päevakooli õppijat.

Kooli peamiseks püüdluseks on pakkuda sihtrühmale kaasaegset ja paindlikku õpikeskkonda, kus põhiväärtusteks on koostöö, vastutus ja kvaliteet. Lisaks väärtustab kool enesejuhtimist, taht ja õppija vajadustest lähtuvalt paindlikkust.

1.4.Kooli ja õppekava erisused

Täiskasvanute E-Gümnaasiumis on võimalik omandada põhiharidust alates 9. klassist ja keskharidust. Kooli õppe- ja kasvatustöö aluseks on riiklik õppekava, mida rakendatakse vastavalt regionaalsele eripärale, kooli arenguvõimalustele ja sihtrühma vajadustele. Hariduse omandamine toimub mittestatsionaarses õppevormis.

Õppekorralduse põhivormiks on e-õpe ja kombineeritud õpe (e-õpe koos auditoorse tööga).

Õppekava erisused tulenevad sihtgrupist ning õppevormist. Õppekava üldosa on ühine nii põhikooli 9. klassile kui ka gümnaasiumile.

Mittestatsionaarses õppes ei kuulu kehaline kasvatus, tööõpetus, käsitöö ja kodundus ning tehnoloogiaõpetus põhikooli kohustuslike õppeainete hulka. Õppija taotlusel võib loobuda B-võõrkeele õppes. Koolis õpetatakse inglise keelt sihttasemel B2 ja B-võõrkeelt sihttasemel B1.

Mittestatsionaarse õppevormi erisustest tulenevalt ei ole gümnaasiumiosas õppesuunda, pakutavad valikkursused on suunatud õppija eluks vajalike pädevuste arendamisele, millega toetab kooli missiooni, visiooni ja eesmärkide elluviimist.

Õpetamisel lähtutakse andragoogika põhimõtetest, kus arvestatakse õppijate varasema elu- ja töökogemusega (VÕTA). Õppija on õpetajale võrdväärseks partneriks.

2. PÄDEVUSTE KUJUNDAMINE JA ÕPIKESKKONNA MITMEKESISTAMINE

2.1. Üldpõhimõtted

Kool lähtub oma tegevuses riiklikes õppekavades esitatud õppe- ja kasvatus eesmärkidest ning õppe- ja kasvatus põhimõtetest ja käesolevas peatükis sätestatust.

Koolil on nii hariv kui ka kasvatav ülesanne.

Riikliku õppekava tähenduses on pädevus teadmiste, oskuste ja hoiakute kogum, mis tagab suutlikkuse teatud tegevusalal või -valdkonnas loovalt, ettevõtlikult ja paindlikult toimida.

Pädevused jagunevad üld- ja valdkonnapädevusteks ning kooliastmetes taotletavateks pädevusteks.

Õppekava rakendamist toetavad ühistegevused kirjeldatakse õppeaasta üldtööplaanis. Õppekeskkonna mitmekesistamiseks on koolis kavandatud järgmised tegevused:

- õppekäigud;
- digivahendite ja -keskkondade kasutamine igapäevases õppetöös;
- õppetundide läbiviimine väljaspool koolimaja;
- külalislektorite kutsumine õppetundi jne.

2.2. Üldpädevused ja nende kujundamine

Üldpädevused on õppeainete ja ainevaldkondade ülesed pädevused, mis on olulised inimeseks ja kodanikuks kasvamisel. Nende kujundamine toimub peamiselt õppetöö meetodite valiku kaudu ning ainevaldkonna kirjeldustes esitatud viisil. Kooli kogu tegevus on korraldatud üldpädevuste kontekstis, sh õpetuse kavandamine, mõtestamine ja läbiviimine, mis kajastuvad iga õppeaine töökavas.

Kooli üldpädevuste kujundamine põhineb põhikooli- ja gümnaasiumi riiklikes õppekavades sätestatud valdkondadele, mille sisu on sõnastatud kooli eripära arvestades.

Tabel 1. Üldpädevused ja nende kujundamine

	Üldpädevused	Tegevused üldpädevuste kujundamiseks
1	Kultuuri- ja väärtuspädevus: suutlikkus hinnata inimsuhteid ja tegevusi üldkehtivate moraalnormide ja eetika seisukohast; tajuda, analüüsida ja väärtustada eesti keelt ja kultuuri ning oma seotust teiste inimestega, ühiskonnaga, loodusega, oma ja teiste maade ja rahvaste kultuuripärandiga ning nüüdiskultuuri sündmustega; väärtustada loomingut ja kujundada ilumeelt; teadvustada ennast ja oma väärtushinnanguid ning nende kujunemist.	Õppeülesanded, mis põhinevad individuaalsel- ja rühmatööl; kultuuri- ja väärtuspädevust otseselt käsitlevad õppeained (emakeel, ühiskonnaõpetus, ajalugu, muusika, kunst); õppekäigud, koolisisesed aktused ja teabepäevad.
2	Sotsiaalne pädevus: suutlikkus ennast teostada; toimida aktiivse ja vastutustundliku kodanikuna ning toetada ühiskonna demokraatlikku arengut; teada ning järgida ühiskonnas kehtivaid väärtusi ja norme ning erinevate keskkondade reegleid; teha koostööd teiste inimestega erinevates situatsioonides; aktsepteerida inimeste ja nende väärtushinnangute erinevusi ning arvestada neid	Õppeülesanded, mis põhinevad individuaalsel- ja rühmatööl; võimalus osaleda õpilasesinduse töös; karjäärinõustamine; kooli kodukorra väärtustamine; osalemine õpilasvahetuse projektides (nt Erasmus KA2); isikliku õpilepingu läbirääkimised ja vastavate kokkulepete sõlmimine.

	suhtlemisel; suutlikkus mõista globaalprobleeme ja jätkusuutliku arengu põhimõtteid, võtta kaasvastutus nende lahendamise eest; tunnetada end dialoogivõimelise ühiskonnaliikmena Eesti, Euroopa ja kogu maailma kontekstis.	
3	Enesemääratluspädevus: suutlikkus mõista ja hinnata adekvaatselt oma nõrku ja tugevaid külgi, arvestada oma võimeid ja võimalusi; analüüsida oma käitumist erinevates olukordades; käituda ohutult ja järgida tervislikke eluviise; lahendada oma vaimse ja füüsilise tervisega seonduvaid probleeme; käituda inimsuhetes sõltumatult; hankida teavet edasiõppimise ja tööleidmise võimaluste kohta, kavandada oma karjääri.	Õppeülesanded, mis põhinevad individuaalsel- ja rühmatööl; karjäärinõustamine; võimalus saada kooli poolt tugiteenuseid; õppenõustaja teenus õppetöö planeerimisel ja õppeprotsessi vältel.
4	Õpipädevus: suutlikkus ennast juhtida, et planeerida ning teostada efektiivset õppimist; analüüsida oma teadmisi ja oskusi, motiveeritust ja enesekindlust ning selle põhjal edasiõppimise võimalusi; suutlikkus iseseisvalt ja rühmas õppida ning hankida õppimiseks, tervisekäitumiseks ja karjäärivalikuteks vajaminevat teavet; leida sobivad teabeallikad ja juhendajad/juhendmaterjalid ning kasutada õppimisel nende abi.	Aineõpetajate ja õppekonsultandi juhendamine õppetöö planeerimisel ja õppeprotsessi käigus; õppeülesanded, mis põhinevad individuaalsel- ja rühmatööl; töö teabeallikatega õpetajate juhendamisel; enesejuhtimise valikaine (gümnaasium); uurimistöö valikaine (gümnaasium).
5	Suhtluspädevus: suutlikkus ennast selgelt, asjakohaselt ja viisakalt väljendada emakeeles ja võõrkeeltes; ennast esitleda, oma seisukohti esitada ja põhjendada; lugeda ning eristada ja mõista teabe- ja tarbetekste ning ilukirjandust; koostada eri liiki tekste, kasutades korrektset viitamist, kohaseid keelevahendeid ja sobivat stiili; väärtustada õigekeelsust, kasutada korrektset ja väljendusrikkast keelt ning kokkuleppel põhinevat suhtlemisviisi.	Õppeülesanded, mis põhinevad individuaalsel- ja rühmatööl; õppekäigud; võimalus osaleda õpilasesinduse töös; kooli kodukorra väärtustamine; osalemine õpilasvahetuse projektides (nt Erasmus KA2); töö teabeallikatega õpetajate juhendamisel; uurimistöö valikaine (gümnaasium); õigekeelsust ja väljendusrikkust käsitavad õppeained eesti keel ning kirjandus.
6	Matemaatika-, loodusteaduste- ja tehnoloogiaalane pädevus: suutlikkus kasutada matemaatikale ja loodusteadustele omast keelt, sümboleid, meetodeid ja mudeleid, lahendades erinevaid ülesandeid kõigis elu- ja tegevusvaldkondades; mõista loodusteaduste ja tehnoloogia tähtsust ning mõju igapäevaelule, loodusele ja ühiskonnale; mõista teaduse ja tehnoloogiaga seotud piiranguid ja riske; teha tõendus põhiseid otsuseid erinevates eluvaldkondades; kasutada info- ja kommunikatsioonitehnoloogiat oma õpieesmärkide saavutamiseks.	Matemaatikat-, loodusteadusi- ja tehnoloogiat käsitavad õppeained; õppetöö põhinemine peamiselt e-õppele; haridustehnoloogi konsultatsioonid e-õppe alaste küsimuste lahendamisel.
	Ettevõtlikkuspädevus: suutlikkus ideid luua ja ellu viia, kasutades omandatud teadmisi ja oskusi erinevates elu- ja tegevusvaldkondades; näha probleeme ja neis peituvaid võimalusi, aidata kaasa probleemide lahendamisele; seada eesmärged, koostada lühi- ja pikaajalisi plaane, neid tutvustada ja ellu viia; reageerida loovalt, uuendusmeelselt ja paindlikult muutustele ning võtta arukaid riske; mõelda kriitiliselt ja loovalt, arendada ja hinnata oma ja teiste ideid.	Isikliku õpilepingu läbirääkimised ja vastavate kokkulepete sõlmimine; võimalus osaleda õpilasesinduse töös; loovtöö ja/või uurimistöö läbiviimine; karjäärinõustamine; õppeülesanded, mis põhinevad individuaalsel- ja rühmatööl.
8	Digipädevuste kirjeldamiseks on loodud eraldi mudel, mis asub järgmises peatükis:	

2.3. Digipädevuste mudel

Kuna õpe toimub valdavas osas e-õppe teel on kool koostanud digipädevuste osaoskuste süstemaatiliseks arendamiseks vastava mudeli. Põhikoolis rakendatakse seda haridustehnoloogi toe ja vastavate juhendmaterjalide kaudu, gümnaasiumis haridustehnoloogi toe ning informaatika valikõppeaine kaudu. Oskuste kujunemist toetab üldine õppetöö korraldatus. Mudeli loomisel on lähtutud Haridus- ja Noorteameti digipädevuse mallist.

Tabel 2. Digipädevuste mudel

	Õppesisu	Õpitulemused 9. klassis	Õpitulemused 10. klassis	Õpitulemused 11. klassis	Õpitulemused 12. klassis
Info- ja andmekirjaoskus	Andmete, info ja digisisu otsing, sirvimine ja filtreerimine.	Õppija sõnastab oma teabevajaduse ja rakendab sobivaid infootsingu võtteid.	Õppija sõnastab oma teabevajaduse ja rakendab sobivaid infootsingu võtteid. Oskab kasutada erinevaid info-otsingukeskkondi.	Õppija sõnastab oma teabevajaduse ja rakendab sobivaid infootsingu võtteid. Õppija otsib, sirvib ja filtreerib eesmärgi-päraselt andmeid, infot ja materjale digikeskkonnas.	Õppija sõnastab oma teabevajaduse ja rakendab sobivaid infootsingu võtteid. Õppija otsib, sirvib ja filtreerib eesmärgi-päraselt andmeid, infot ja materjale digikeskkonnas. Oskab otsida infot uurimistöö jaoks.
	Andmete, info ja digisisu hindamine	Õppija teab, mida tähendab andmete, info ja digisisu usaldusväärsus.	Õppija teab, mida tähendab andmete, info ja digisisu usaldusväärsus ja teab, kuidas seda kontrollida.	Õppija analüüsib, võrdleb ja hindab leitud andmeid, infot ja digisisu.	Õppija analüüsib, võrdleb ja hindab leitud andmeid, infot ja digisisu ning nende allikate usaldusväärsus.
	Info salvestamine ja taasesitamine	Õppija salvestab faile ja korrastab neid digikeskkonnas, tuleb toime põhiliste salvestamis- ja taasesitamisevõtetega.	Õppija salvestab faile ja korrastab neid digikeskkonnas, tuleb toime põhiliste salvestamis- ja taasesitamisevõtetega. Oskab andmeid töötleda tabelarvutuse abil.	Õppija salvestab faile ja korrastab neid digikeskkonnas, kasutades kaustasid, kategooriaid ja täägimist. Õppija töötleb ja analüüsib andmeid tabelarvutuse abil, esitleb tulemusi diagrammide ja skeemide abil.	Õppija salvestab faile ja korrastab neid digikeskkonnas, kasutades kaustasid, kategooriaid ja täägimist. Õppija töötleb ja analüüsib andmeid tabelarvutuse abil, esitleb tulemusi diagrammide ja skeemide abil. Oskab kasutada neid võtteid uurimistöö vormistamiseks.

	Õppesisu	Õpitulemused 9. klassis	Õpitulemused 10. klassis	Õpitulemused 11. klassis	Õpitulemused 12. klassis
Suhtlus ja koostöö digikeskkonnas	Suhtlemine digitehnoloogia abil	Õppija suhtleb teistega, kasutades sobivaid digitehnoloogiaid, sh e-posti, videokõnet (nt Skype), foorumit.	Õppija suhtleb teistega, kasutades sobivaid digitehnoloogiaid, sh välksõnumeid (nt Messenger), e-posti, videokõnet (nt Skype), foorumit ja kommentaari.	Õppija suhtleb teistega, kasutades sobivaid digitehnoloogiaid, sh välksõnumeid (nt Messenger), e-posti, videokõnet (nt Skype), foorumit ja kommentaari. Teab kuhu pöörduda abi saamiseks digimaailmas.	Õppija suhtleb teistega, kasutades sobivaid digitehnoloogiaid, sh välksõnumeid (nt Messenger), e-posti, videokõnet (nt Skype), foorumit ja kommentaari. Teab digimaailma abi saamise võimalusi ja ohte. Oskab ennast digimaailmas kaitsta.
	Andmete, info ja digisisu jagamine	Õppija jagab teistega infot ja faile digikeskkonnas, valides selleks korrektse viisi ja sobiva vahendi.	Õppija jagab teistega infot ja faile digikeskkonnas, valides selleks korrektse viisi ja sobiva vahendi. Teab erinevate jagamisviiside eeliseid ja puudusi.	Õppija jagab teistega infot ja faile digikeskkonnas, valides selleks korrektse viisi ja sobiva vahendi. Oskab jagada sisu erinevates veebikeskkondades.	Õppija jagab teistega infot ja faile digikeskkonnas, valides selleks korrektse viisi ja sobiva vahendi. Oskab kasutada vistutamist, ekraanikuva jagamist, voogedastust.
	Kodanikuaktiivsus ja koostöö digikeskkonnas	Õppija kasutab kodanikuna kooli, kohaliku omavalitsuse, riigi ja ettevõtete digiteenuseid ja teab, kuidas kaasata teisi oma algatustesse digimaailmas.	Õppija kasutab kodanikuna kooli, kohaliku omavalitsuse, riigi ja ettevõtete digiteenuseid ja teab, kuidas kaasata teisi oma algatustesse digimaailmas. Teab, kuidas toimib ühisloome.	Õppija kasutab kodanikuna kooli, kohaliku omavalitsuse, riigi ja ettevõtete digiteenuseid ja teab, kuidas kaasata teisi oma algatustesse digimaailmas. Oskab kaasata oma algatustesse teisi ja teab, kuidas vastavaid kogukondi leida.	Õppija kasutab kõikvõimalikke riigi ja avaliku sektori digiteenuseid oma igapäevavajaduste rahuldamiseks, et olla aktiivne ühiskonnaliige, kes oskab vajadusel kaasata oma algatustesse ka teisi.
	Digitaalse identiteedi haldamine ja kaitse	Õppija oskab luua digitaalset identiteeti, teab mida tähendab digitaalne jalajälg ja selle mõju igapäevaelule.	Õppija oskab luua digitaalset identiteeti, teab mida tähendab digitaalne jalajälg ja selle mõju igapäevaelule. Teab, kuidas kaitsta oma digitaalset identiteeti.	Õppija oskab luua digitaalset identiteeti, teab mida tähendab digitaalne jalajälg ja selle mõju igapäevaelule. Oskab kaitsta oma digitaalset identiteeti ja privaatsust.	Õppija oskab hallata mitut digitaalset identiteeti, analüüsib oma digitaalset jalajälge, jälgib ja kaitseb oma mainet digikeskkonnas. Oskab kasutada võtteid oma digitaalse jalajälje vähendamiseks tagant järgi.

	Õppesisu	Õpitulemused 9. klassis	Õpitulemused 10. klassis	Õpitulemused 11. klassis	Õpitulemused 12. klassis
Digisisu loomine, turvalisus ja probleemilahendus	Digisisu arendus, kohandamine ja autoriõigus	Õppija loob, toimetab ja vajadusel kohandab digisisu erinevates formaatides. Teab autoriõiguste olemasolu ja selle toime-mehhanismi.	Õppija loob, toimetab ja vajadusel kohandab digisisu erinevates formaatides. Teab autoriõiguste olemasolu ja selle toimemehhanismi. Oskab luua mõningaid multimeedia elemente.	Õppija oskab vormindada ja kohandada tekste, sooritada eelhäälestust printimisele, luua multimeedia elemente, teab kuidas toimib sisulitsentside põhimõte ja mis on rakendustarkvara. Teab uurimistöö koostamise põhimõtteid.	Õppija oskab vormindada ja kohandada tekste, sooritada eelhäälestust printimisele, luua multimeedia elemente, teab kuidas toimib sisulitsentside põhimõte, teab rakendustarkvara olemust ja piraattarkvara mõistet. Teab, mida tähendab programmeerimine. Tuleb toime uurimistöö koostamisega.
	Digiseadmete kaitse	Õppija kaitseb oma digiseadet ja selle sisu. Õppija mõistab digiseadet ähvardavaid ohte.	Õppija kaitseb oma digiseadet ja selle sisu. Õppija mõistab digiseadet ähvardavaid ohte ning oskab neid vältida.	Õppija tunneb turvalisusega seotud peamisi mõisteid ja ohte, teab mida teha/kelle poole pöörduda digiseadme kahjustuse korral, oskab uuendada oma seadmete tarkvara ja paigaldada viirusetõrjet.	Õppija tunneb turvalisusega seotud peamisi mõisteid ja ohte, teab mida teha/kelle poole pöörduda digiseadme kahjustuse korral, oskab uuendada oma seadmete tarkvara ja paigaldada viirusetõrjet, mõistab andmete varukoopiate tegemise vajalikkust ja nende kaitset.
	Tervise-, heaolu- ja keskkonnakaitse	Õppija on teadlik digitehnoloogia kasutamise seotud vaimse ja füüsilise tervise riskidest ja keskkonnamõjust.	Õppija on teadlik digitehnoloogia kasutamisega seotud vaimse ja füüsilise tervise riskidest ja keskkonnamõjust. Teab peamisi võtteid terviseriskide vähendamiseks.	Õppija on teadlik digitehnoloogia kasutamisega seotud vaimse ja füüsilise tervise riskidest ja keskkonnamõjust. Teab peamisi võtteid terviseriskide ja keskkonnamõju vähendamiseks.	Õppija on teadlik digitehnoloogia kasutamisega seotud vaimse ja füüsilise tervise riskidest ja keskkonnamõjust. Oskab määratleda enda käitumismustreid terviseriskide ennetamiseks ja keskkonnamõju vähendamiseks.
	Probleemilahendus	Õppija on teadlik tarkvara- ja riistvaralistest tõrgetest ja nende erinevusest ning oskab vajadusel abi otsida.	Õppija on teadlik tarkvara- ja riistvaralistest tõrgetest ja nende erinevusest ning oskab vajadusel abi otsida. Mõistab oma digipädevuste olulisust.	Õppija on teadlik tarkvara- ja riistvaralistest tõrgetest ja nende erinevusest ning oskab vajadusel abi otsida. Oskab hinnata oma digipädevusi.	Õppija oskab käituda digiseadme tõrke korral, leida endale vajalikke rakendusi ja riistvara, hinnata oma digipädevust.

2.4. Valdkonnapädevused ja nende realiseerumine

Ainevaldkonna peamine eesmärk on vastava valdkonnapädevuste kujundamine. Need realiseeruvad vastavate õppeainete eesmärkide ja õpitulemuste saavutamisel, mis on detailsemalt kirjeldatud vastavates ainekavades.

Koolis on moodustatud kaks töörühma, kes vastutavad ainevaldkondade lõimingu eest:

- sotsiaal- ja kunstiained ning keeled;
- matemaatika ja loodusained.

Valdkonnapädevuse kujunemist toetavad lõiming teiste ainevaldkondade õppeainetega ning tunni- ja kooliväline tegevus (vt tabel 1).

2.5. Põhikooli III astmes taotletavad pädevused

Põhikooli lõpetamisel saavutatud õpitulemused on kooskõlas Eesti kvalifikatsiooniraamistiku 2. tasemel kirjeldatud üldiste nõuetega. Õppija, kes lõpetab põhikooli:

- on omandanud põhiteadmised ainevaldkonna faktide kohta;
- on omandanud põhilised kognitiivsed ja praktilised oskused asjakohase teabe kasutamiseks, et täita ülesandeid ja lahendada tavalisi probleeme, kasutades lihtsaid reegleid ja töövahendeid;
- suudab töötada või õppida iseseisvalt, vajadusel juhendamisel.

Kasvatustöö põhitaotluseks põhikoolis on aidata õppijatel kujuneda loovateks, mitmekülgeteks isiksusteks, kes suudavad ennast täisväärtuslikult teostada erinevates rollides: perekonnas, tööl ja avalikus elus.

2.6. Gümnaasiumis taotletavad pädevused

Gümnaasiumi lõpetamisel saavutatavad õpitulemused on kooskõlas Eesti kvalifikatsiooniraamistiku 4. tasemel kirjeldatud üldiste nõuetega. Õppija, kes lõpetab gümnaasiumi:

- on omandanud ainevaldkonna faktilised ja teoreetilised teadmised;
- on omandanud praktilised oskused konkreetsetele probleemidele lahenduste leidmiseks;
- suudab juhtida ise oma õppimist ja võtta vastutust edasijõudmise eest õppetöös.

Kasvatustöö põhitaotluseks gümnaasiumis on aidata õppijatel kujuneda loovateks, mitmekülgeteks, sotsiaalselt küpseteks, oma eesmäärke teadvustavateks ja saavutada oskavateks isiksusteks, kes suudavad ennast täisväärtuslikult teostada erinevates eluvaldkondades: partnerina isiklikus elus, oma kultuuri kandja ja edendajana, tööturul erinevates ametites ja rollides ning ühiskonna ja looduskeskkonna jätkusuutlikkuse eest vastutava kodanikuna.

3. ÕPPE- JA KASVATUSTÖÖ KORRALDUS

3.1. Õppekorralduse üldpõhimõtted

Koolis toimub mittestatsionaarne õpe, mis on täiskasvanud õppijatele suunatud õpevorm, kus õppetundide kõrval on võrreldes statsionaarse õppega suurem osakaal iseseisval töö. Juhendatud õppe, auditoorse töö ja iseseisva õppe proportsioonid on koolis paindlikud, mistõttu kursuse läbimine ei tähenda 35 õppetundi juhendatud tegevust, vaid osa sellest on õppija poolt iseseisvalt omandatud õppematerjal ja sooritatud tööülesanded, mida õpetaja poolt hinnatakse. Õppetundide hulka arvatakse ka õppija arengut toetavate erinevate teenuste osutamise aeg, näiteks karjäärinõustamine.

Sihtrühma vajadustest lähtuvalt pakutakse õpet, mille läbiviimisel juhindutakse järgmistest põhimõtetest:

- õppenõustaja juhendamisel valib õppija endale sobivad kursused ja õppevormi ning sõlmib õpilepingu;
- õppija ja õpetaja on sisemiselt motiveeritud ja usaldavad üksteist;
- õppeprotsess on õppija ja õpetaja vaheline suhe;
- enesejuhtimise oskus aitab luua struktuuri harituse kujunemiseks elukestvalt;
- tagatakse kooli ja riikliku õppekava põhieesmärkide elluviimine.

Õpe toimub kursuste süsteemis. Ühe kursuse maht on 35 ainetundi. Kursuste süsteem võimaldab jagada õpetatavad ained plokkideks, mis tähendab, et kõik ained ei toimu läbi aasta, vaid tsüklitena vastavalt tunniplaanile. Eksamiainetes toimub kombineeritud õpe, ülejäänutes e-õpe. Õpperühma maksimaalseks suuruseks põhikoolis on 24- ja gümnaasiumist 30 õppijat.

Toitlustamist kool ei paku, küll aga on kooli ruumides kaasavõetud toidu soojendamiseks ja kuuma joogi tegemiseks vastav puhkenurk ning õppepäeva sisse on planeeritud pikem vahetund, mis võimaldab õppijal käia kooli läheduses asuvates söögikohtades.

3.2. Õppevormid

Kool pakub järgmisi õpivõimalusi:

- **rühmaõpe:** õppetegevus toimub e-õppe või kombineeritud õppena vastava taseme õpperühmas ja kursuste kaupa, kooliastme lõpetamiseks on vajalik läbida vastav ainemaht;
- **üksikaineõpe:** õppetegevus toimub e-õppe või kombineeritud õppena neile, kellel on lõpetamata klassis jäänud sooritamata kuni viis kursust;
- **eksternõpe:** õppetegevus toimub e-õppe või kombineeritud õppena, ekstern peab sooritama aineksamid nendes ainetes, milles tal puuduvad koond- või kooliastmehinded ja vastavad lõpueksamid. Varem tehtud lõpueksameid uuesti vastama ei pea.

3.3. Põhikooli õppekorraldus ja tunnijaotusplaan

Lähtuvalt õppijate arvu prognoosist ja koolipidaja pikaajsest kogemusest mittestatsionaarse õppetöö korraldamisel, võimaldab kool põhikoolis õpet 9 klassis, mis vajadusel komplekteeritakse liitklassi põhimõttel.

9. klassi astuja peab tõendama, et tal on lõpetatud 8. klass, esitades vastava tunnistuse või õpilasraamatu väljavõtte. Erandkorras võib õppijat 9. klassi vastu võtta ka 8. klassi lõpetamata, koostades talle puudulikuga hinnatud ainetes individuaalsed ülesanded, mis toetavad põhikooli III kooliastme vastava ainevaldkonna varem käsitletavate põhiteadmiste omandamist.

Põhiharidust võivad mittestatsionaarses õppes omandada 17-aastased ja vanemad isikud. Nõustamiskomisjoni soovitusel võivad mittestatsionaarses õppes põhiharidust omandada ka koolikohustuslikud isikud, kelle puhul see on tingitud põhjusest, mis raskendab hariduse omandamist statsionaarses õppes.

Mittestatsionaarses õppes ei kuulu kehaline kasvatus, tööõpetus, käsitöö ja kodundus ning tehnoloogiaõpetus kohustuslike õppeainete hulka. Mittestatsionaarses õppes võib õppija taotlusel loobuda B-võõrkeele õppes.

Tunnijaotusplaan (vt Tabel 3) tagab riiklikus õppekavas määratud üldpädevuste, õpitulemuste ning õppe- ja kasvatusesmärkide saavutamise kooliastme lõpuks. Tunnijaotusplaani koostamisel on võetud aluseks põhikooli- ja gümnaasiumi seaduse § 22 lõige 5, mille kohaselt peab mittestatsionaarses õppes kool tagama õppekoormuse vähemalt 24 õppetundi nädalas, kusjuures õppetundide hulka arvatakse ka karjäärinõustamine.

Tabel 3. Põhikooli tunnijaotusplaan õppetundide järgi nädalas

	Õppeaine	9.klass
Humanitaar- ja sotsiaalsained	Emakeel	2
	Kirjandus	1
	Ajalugu	2
	Ühiskonnaõpetus	1
	Muusikaõpetus	1
	Kunstiõpetus	1
	Inimeseõpetus	1
Reaal- ja loodusained	Matemaatika	4
	Füüsika	1
	Keemia	1
	Bioloogia	1
	Geograafia	1
Võõr- keeled	A – võõrkeel	2
	B – võõrkeel	2
	KOKKU:	21

3.4. Gümnaasiumi õppekorraldus ja tunnijaotusplaan

Gümnaasiumi lõpetamiseks on õppijal vajalik läbida vähemalt 72 kursust, mis hõlmavad kõiki riiklikus õppekavas sätestatud kohustuslikke kursusi (va kehaline kasvatus) ning kooli pakutavaid valikkursusi. Kitsa matemaatika korral tuleb läbida õppijal gümnaasiumis 64 kohustuslikku kursust ja 8 valikkursust ja laia matemaatika korral 69 kohustuslikku kursust ja 4 valikkursust. Valikkursustena arvestatakse ka teistes koolides läbitud kursusi.

Tulenevalt mittetatsionaarse õppevormi erisustest ei paku kool erinevaid õppesuundi, vaid toetab kohustuslike valikkursustega õppijate hakkamasaamist õppetöös ja edasises elus.

Valikkursused on suunatud õppija eluks vajalike pädevuste arendamisele ja kohustuslike kursustega paremaks hakkamasaamiseks. Valikkursused on esitatud gümnaasiumi tunnijaotusplaanis.

Gümnaasiumis õpinguid alustanud õppija saab teha valiku kitsa või laia matemaatika õppimiseks. Koolis hiljem õpinguid alustav õppija peab teatama oma valiku kooli õppima asumisel. Kitsa matemaatika järgi õppinud õppija on soovi korral võimalik üle minna laiale matemaatikale õppides üksikaine õppijana lisaks laia matemaatika kursuseid. Laid matemaatika järgi õppinud õppija saab üle minna kitsale matemaatikale. Ülemineku aluseks on õppija avaldus ja kokkulepe kooliga.

Tabel 4. Gümnaasiumi tunnijaotusplaan kursuste kaupa

	Tunde nädalas/kursuste arv õppeaastas	10.kl	11.kl	12.kl	KOKKU
Humanitaar- ja sotsiaalsained	1 Eesti keel	2	2	2	6
	2 Kirjandus	2	2	2	6
	3 Ajalugu	2	2	3	7
	5 Ühiskonnaõpetus			2	2
	6 Muusika	1	1	1	3
	7 Kunstiajalugu	1	1		2
	8 Inimeseõpetus			1	1
	9 Matemaatika (kitsas)	3	4	3	10
Reaal- ja loodusained	10 Matemaatika (lai)	5	5	5	15
	11 Füüsika	2	2	1	5
	12 Keemia	2	1		3
	13 Bioloogia		2	2	4
	14 Geograafia	2	1		3
Võõrkeeled	15 Inglise k	2	2	2	6
	16 Vene k	2	2	2	6
	17 Saksa k	2	2	2	6
Valikaained	18 Informaatika	2	2		4
	19 Uurimistöö			2	2
	20 Enesejuhtimine	1	1		2
	KITSAS MATEMAATIKA:	24	25	23	72
	LAI MATEMAATIKA:	24	24	25	73

Halliga tähistatud lahtrid sisaldavad lisaks riiklikus õppekavas toodule ka kohustuslikku valikkursust

Laid matemaatika õppija saab valida valikainete informaatika või enesejuhtimine ja uurimistöö vahel

4. ÕPPETÖÖ PÕHIMÕTETE RAKENDAMINE JA KORRALDAMINE

4.1. Läbivate teemade rakendamine

Läbivad teemad on ühiskonnas tähtsustatud aineülesed võtmeteemad, mis võimaldavad luua ettekujutuse ühiskonna kui terviku arengust, toetades õppija suutlikkust oma teadmisi erinevates olukordades rakendada.

Kooli läbivateks teemadeks on:

- 1) enesejuhtimine;
- 2) elukestev õpe ja karjääri planeerimine;
- 3) kultuuriline identiteet;
- 4) väärtused ja kõlblus.
- 5) keskkond ja jätkusuutlik areng;
- 6) tehnoloogia ja innovatsioon.

Läbivate teemade õpe realiseerub:

- aineõppes;
- õppekeskkonna korralduses;
- õppeaineid lõimivas praktilises- või uurimistöös.

4.2. Lõimingu rakendamine

Lõiming aitab kujundada tervikuks õppetegevuse ja selle tulemused. Koolis püüeldakse selles suunas, et õppija tekiks suutlikkus ühe õppeaine teadmisi ja oskusi teise õppeainesse üle kanda ja koolis õpitut seostada argielu teadmiste ja oskustega.

Üld-, valdkonna- ja ainepädevuste kujundamisel võivad lõimingute aluseks olla:

- erinevad õppeviisid (individuaalne, paaris- ja rühmatöö, diskussioon, ajurünnak, probleemõpe, õppekäik, ekskursioon, matk), mis aitavad õppijal omandada erinevaid töövõtteid ja saada kogemusi;
- õppeülesanded (projekt, referaat, uurimistöö, loovtöö, essee, arutelu), mis täidavad olulist rolli sisemise lõimingu saavutamisel;
- mingi probleem, meetod või vahend, millega kaks või enam õpikogemust seostatakse.

Lõiming eeldab õpetajate omavahelist koostööd, tegevused kajastuvad õpetaja töökavas õppetegevustena. Lõiming eeldab õppijate aktiivsust, tulemuseks teadmiste seos reaalse eluga. Lõimingu viisi valik sõltub sellest, kas lõimimisega soovitakse:

- luua seoseid üksikute õpitulemuste vahel;
- luua seoseid ainevaldkondade sees ja ainevaldkondade vahel;
- saavutada kooliastme pädevusi, üldpädevusi või valdkonnapädevusi.

Lõimumine realiseerub aineõpetajate koostööna järgnevalt:

- ainetevahelistes seostes – kasutatakse ühe õppeaine mõisteid või materjale, et kinnistada või õpetada mõisteid teises õppeaines;
- ajalises kooskõlas – õppeained ning nende sisu jäävad samaks, muudetakse vaid õppeainete sisu esitamise järjestust selliselt, et ühes aines õpitu toetaks teis(t)es õppeaine(te)s õpitavat;
- multidistsiplinaarsuses – valitakse välja üks keskne teema, mida õpetatakse samal ajavahemikul läbi erinevate õppeainete. Õppeained jäävad traditsiooniliselt eraldiseisvaks,

kuid on ühendatud läbi valitud keskse teema, mida igas õppeaines käsitletakse oma vaatenurgast lähtuvalt;

- mitme aine ühises tunnis – mitme aine õpetajad viivad läbi ühistunni, kus käsitlevad ühte teemat lõimides eri ained.

4.3. E-õppe läbiviimise kord

- Õppetegevus toimub peamiselt Moodle'i keskkonnas;
- Kursuse õppematerjalid, lisamaterjalid ja õppeülesanded koos kirjeldustega on õppijale kättesaadavad peale kursusele registreerumist;
- Tööde esitamise tähtajad on nähtavad Moodle'i kalendris;
- Õpetajad on õppijale kättesaadavad vastavalt tunniplaanile ja kokkulepitud konsultatsiooniaegadele;
- Aineõpetajad annavad tehtud töödele tagasisidet Moodle'i keskkonnas vastavalt hindamisjuhendile;
- Tööde hinded kantakse e-päevikusse;
- Aineõpetajad vastavad õppijate meilidele kolme tööpäeva jooksul;
- Küsimuste tekkimisel saab õppija pöörduda aineõpetajate, õppenõustajate või kooli juhtkonna poole.

4.4. Valikkursuste valimise kord

Lisaks riiklikus õppekavas sätestatud üldainete kohustuslikele kursustele on kooli õppekavas kooli eripärast tulenevad lisakursused ja valikkursused (vt ptk 3.3). Valikkursused on suunatud õppija eluks vajalike pädevuste arendamisele ja kohustuslike kursustega paremaks hakkamasaamiseks. Valikkursusi võib kokkuleppel kooliga muuta.

Valikkursuse(te) valimine toimub kooli sisseastumisavalduse esitamisel. Võimalusel rakendatakse varasemate õpingute ja töökogemuse arvestamise põhimõtteid (vt ptk 4.7).

4.5. Põhikooli loovtöö korraldamise kord

Põhikooli lõpetamisel III kooliastmes teevad õppijad läbivate teemadega seotud, õppeaineid lõimiva ja õppija isiklikust huvist lähtuva loovtöö. Loovtöö eesmärgiks on pakkuda õpilasele võimetekohast ning huvidest lähtuvat eneseteostuse võimalust ning toetada tema igakülgset arengut.

Loovtöö ettevalmistamise ajakava igaks õppeaastaks, kaitsmiskomisjoni ja kaitsmise ajad kehtestab kooli direktor käskkirjaga. Loovtööde üldise korraldusega seonduvat koordineerib õppealajuhataja, kes koordineerib õppijate juhendajaid, jälgib kõigi loovtööga seotud sündmuste kulgu, valmistab vajalikud juhendmaterjalid.

Loovtöö teema ja vormi valib õppija koos juhendajaga. Teema valikul lähtutakse kooli läbivate teemade loetelust (vt ptk 4.1).

Juhendajaks on õppija poolt valitud kooli õpetaja, lisaks võib kaasata isikuid või asutusi väljastpoolt kooli.

Loovtöö võib olla projekt, uurimus või praktiline töö. Uurimus eeldab materjali kogumist, analüüsimist/süsteematiseerimist, üldistamist ja järelduste tegemist. Projekt eeldab projekti kavandamist, läbiviimist ja tagasisidestamist. Praktiline töö eeldab idee loomist, töö valmistamist ning selle esitlemist. Kunstitöö eeldab idee loomist, teose valmistamist ning selle esitlemist näitusena.

Loovtöö käigus õppija rakendab iseseisva töö ning koostöö oskusi ja omandatud teadmisi, arendab loovust ja kinnistab ning täiendab koolis omandatud. Loovtööd võib teha nii individuaalselt kui ka kollektiivselt. Kollektiivse töö puhul peab olema eristatav iga õppija individuaalne panus. Loovtöö puhul koostab õpilane ka kirjaliku osa, mis vormistatakse vastavalt kooli poolt kehtestatud nõuetele. Kirjaliku osa ülesehitus on järgmine: tiitelleht, sisukord, sissejuhatus, töö käigu kirjeldus, kokkuvõte, sh enesehinnang tööle, kasutatud kirjandus.

Loovtöö kaitsmisele lubatakse õpilane kui tema töö on juhendaja hinnangul kaitsmiskõlbulik ja kellel on tähtaegselt esitatud töö kirjalik osa.

Loovtöö kaitsmine on avalik. Loovtöö koostaja teeb 5–10 minutilise suulise ettekande, põhjendades teema valikut ja töö eesmärki, kirjeldades töö käiku ja analüüsides saadud tulemusi. Suulist ettekannet võib illustreerida näitliku abimaterjaliga.

Loovtööle ja selle esitlemisele annab koondhinnangu kaitsmiskomisjon. Rühmatöö puhul antakse hinnang iga liikme töö panusele. Hinnang antakse töö sisule, protsessile, vormistamisele ja esitlusele. Loovtöö hindamine toimub vastavalt kehtivale hindamismudelile.

Loovtöö täpsemad põhimõtted kinnitatakse direktori käskkirjaga ja on kättesaadavad kooli kodulehel.

4.6. Gümnaasiumi lõputöö kord

Gümnaasiumi lõputöö on õppija või õppijate poolt õppekava raames ettevalmistatud kirjalik töö. Õppija valib töö temaatika vastavalt oma huvidele. Õpilasuurimuse ja praktilise töö ettevalmistamisel ja hindamisel on eesmärgiks õpilase loova eneseväljenduse, koostöö ja iseseisvalt töötamise oskuse arendamine ning vajalike andmete kogumise, esitamise ja analüüsimise oskuste omandamine.

Lõputöö ettevalmistamise ajakava igaks õppeaastaks, kaitsmiskomisjoni ja kaitsmise ajad kehtestab kooli direktor käskkirjaga. Lõputööde üldise korraldusega seonduvat koordineerib õppealajuhataja, kes toetab ja juhendab klassijuhatajaid ja õpilaste juhendajaid, jälgib kõigi loovtööga seotud sündmuste kulgu, valmistab vajalikud juhendmaterjalid.

Õpilasuurimuse või praktilise töö teema valib õppija oma huvidest lähtuvalt. Vastutav juhendaja on kooli töötaja. Lisaks kooli töötajale võib kaasata juhendaja väljastpoolt kooli.

Lõputööl võib olla üks või mitu õpilasautorit, kelle panus töösse on selgelt näidatud ja eristatav. Kõik autorid peavad osalema õpilasuurimuse või praktilise töö esitlemisel.

Õpilane esitab kirjaliku avalduse, millel on teema ning teema valiku põhjendus ja juhendaja nõusolekut kinnitav allkiri, kooli õppealajuhatajale määratud tähtajaks. Valitud teemat üldjuhul samal aastal muuta ei saa.

Lõputöö võib olla kas uurimistöö või praktilinetöö. Uurimistöö on iseseisvalt planeeritud, läbi viidud ja kirjalikult vormistatud töö, mis vastab teaduslikele töödele esitatavatele nõuetele. Uurimistöö kajastab õppija uurimistulemusi ja seisukohti ning ei piirdu üksnes refereerimisega. Õppija uurimistöö põhieesmärkideks on kirjandusega töötamise, andmete kogumise ja analüüsimise ning teadusliku töö vormistamise kogemuse saamine. Juhendaja suunab õppijat töö valmimise käigus ning jälgib töö vastavust uurimistööle esitatavatele nõuetele.

Praktiline töö on õppija või õppijate poolt õppekava raames loodud teos, õpilasfirma või tööpraktika, tehnoloogiline lahendus, õppematerjal või projekt ja selle kirjalik kokkuvõte. Kirjalik kokkuvõte avab praktilise töö tausta, lähtealused ja eesmärgid ning kirjeldab töö aktuaalsust, lahendusi, tööprotsessi ja töö tulemust.

Kaitsmine on avalik. Õpilasuurimuse ja praktilise töö hindamisel, sealhulgas retsenseerimisel ja kaitsmisel lähtutakse kehtestatud hindamismudelidest. Hindamisel võetakse arvesse juhendaja hinnangut õpilase tegevusele ettevalmistamise etapis, retsensent hindab töö sisu ja vormistust,

kaitsmiskomisjon esitlemist. Tööd hinnatakse 100 punkti süsteemis ja teisendatakse 5 palli hindeskaalale vastavalt riiklikule hindamisjuhendile. Lõputöö teema ja hinne kantakse gümnaasiumi lõputunnistusele.

Kui õpilasuurimust või praktilist tööd on hinnatud mitterahuldava hindega, antakse õpilasele võimalus korduvaks õpilasuurimuse või praktilise töö ettevalmistamiseks ja kaitsmiseks.

Töö koostamise, vormistamise ja kaitsmise detailsemad juhendid kinnitatakse direktori käskkirjaga ja on kättesaadavad kooli kodulehel.

4.7.Varasemate õpingute ja töökogemuse arvestamine

Õppija võib taotleda varasemate õpingute ja töökogemuse (edaspidi VÕTA) arvestamist õppekava täitmisel. VÕTA arvestamisel hinnatakse omandatud pädevuste vastavust õppeaine/õppekava õpitulemustele, sõltumata omandamiskohast ja -vormist, lähtudes kooli kvaliteedinõuetest. Õppekava täitmisel võib arvestada gümnaasiumiõppes kogu ulatuses väljaspool kooli õppekava sooritatud õpingute tulemusi ja töökogemust, v.a riigieksamid ja koolieksam, mis tuleb sooritada koolis ja mis on gümnaasiumi lõpetamise tingimuseks. Varem sooritatud riigieksamite arvestamine toimub vastavalt eksami sooritamise ajal kehtinud riiklikule regulatsioonile. Erialast töökogemust arvestatakse, kui see on seotud õppekava või õpitava õppeainega.

Hindamisel võib nõuda pädevustesti sooritamist või omandatu muul viisil tõendamist.

VÕTA eesmärgid:

- elukestva õppe toetamine;
- õppe paindlikumaks muutmine;
- õppija aja- ja ressursi kokkuhoid;
- inimese eelnevate teadmiste, oskuste ja pädevuste väärtustamine, hoolimata viisist, kuidas need on omandatud.

VÕTA rakendamise täpsemad põhimõtted ja kord kinnitatakse direktori käskkirjaga ja on kättesaadavad kooli kodulehel.

5. HINDAMISE KORRALDUS

Õppijate õppetegevuse tulemuste tagasisidestamiseks kasutatakse koolis nii kujundavat kui kokkuvõtvat hindamist. Hindamisel arvestatakse andragoogika põhimõtteid.

5.1.Hindamise eesmärgid

Hindamise eesmärkideks on:

- toetada õppija arengut;
- anda tagasisidet õppija õppeedukuse kohta;
- innustada ja suunata õppijat sihikindlalt õppima;
- suunata õppija enesehinnangu kujunemist, suunata ja toetada õppijat edasise haridustee valikul;
- suunata õpetaja tegevust õppija õppimise ja individuaalse arengu toetamisel;
- anda alus õppija järgmisse klassi üleviimiseks ning kooli lõpetamise otsuse tegemiseks.

Hindamisest teavitamine on sätestatud kooli kodukorras.

5.2.Kujundav hindamine

Kujundava hindamisena mõistetakse õppe kestel toimuvat hindamist, mille käigus analüüsitakse õppija teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist, antakse tagasisidet õppija seniste tulemuste ning vajakajäämistele kohta, innustatakse ja suunatakse õppija edasisel õppimisel ning kavandatakse edasise õppimise eesmärgid ja teed. Kujundav hindamine keskendub eelkõige õppija arengu võrdlemisele tema varasemate saavutustega. Tagasiside kirjeldab õigel ajal ja võimalikult täpselt õppija tugevaid külgi ja vajakajäämisi ning sisaldab ettepanekuid edaspidisteks tegevusteks, mis toetavad õppija arengut.

Kujundava hindamise vormid:

- suuline ja kirjalik tagasiside;
- õppija tegevuse eesmärgistamine ja enesehindamine;
- õppija vastastikune hindamine;
- arutelud;
- õpimapp;
- essee või arutelu vahearvestuse osana;
- arvestuslike tööde vigade analüüs;
- tunnis osalemine ja kaasatöötamine hinde osana põhikoolis.

5.3. Teadmiste ja oskuste hindamise korraldus

Teadmiste ja oskuste hindamisel lähtutakse järgnevast:

- õppija teadmisi ja oskusi hindab vastava õppeaine õpetaja suuliste vastuste, kirjalike ja praktiliste tööde ning praktiliste tegevuste alusel, arvestades õppija teadmiste ja oskuste vastavust õppekavas esitatud nõuetele;
- kursuse algul teeb vastava õppeaine õpetaja õppijatele teatavaks kursusel nõutavad teadmised ja oskused, nende hindamise aja ja vormi;
- teadmiste ja oskuste hindamisel kasutatakse viiepallisüsteemi;
- kursuste õpitulemuste omandamist kontrollivate kirjalike tööde aeg kavandatakse kooskõlastatult teiste õppeainete õpetajatega;
- kui suulist vastust, kirjalikku või praktilist tööd on hinnatud hindega „puudulik” või „nõrk” või arvestus on jäänud sooritamata, antakse õppijale võimalus järelvastamiseks või arvestuse sooritamiseks vastavalt järelvastamiste graafikule.

5.4. Hinded viiepallisüsteemis

Arvestuslikul hindamisel kasutatakse klassikalist hindedkaalat:

- hindega “5” (“väga hea”) hinnatakse suulist vastust (esitust), kirjalikku või praktilist tööd, praktilist tegevust või selle tulemust (edaspidi õpitulemust), kui see on täiel määral õppekava nõuetele vastav. Kui õpitulemuste hindamisel kasutatakse punktiarvestust, hinnatakse õpitulemust hindega “5”, kui õppija on saanud 90-100% maksimaalselt võimalikust punktide arvust;
- hindega “4” (“hea”) hinnatakse õpitulemust, kui see on üldiselt õppekava nõuetele vastav, kuid pole täielik või esineb väiksemaid eksimusi. Kui õpitulemuste hindamisel kasutatakse punktiarvestust, hinnatakse õpitulemust hindega “4”, kui õppija on saanud 75-89% maksimaalselt võimalikust punktide arvust;
- hindega “3” (“rahuldav”) hinnatakse õpitulemust, kui see on üldiselt õppekava nõuetele vastav, kuid esineb puudusi ja vigu. Kui õpitulemuste hindamisel kasutatakse punktiarvestust, hinnatakse õpitulemust hindega “3”, kui õppija on saanud 50 - 74% maksimaalselt võimalikust punktide arvust;
- hindega “2” (“puudulik”) hinnatakse õpitulemust, kui see on osaliselt õppekava nõuetele vastav, esineb olulisi puudusi ja vigu. Kui õpitulemuste hindamisel kasutatakse punktiarvestust, hinnatakse õpitulemust hindega “2”, kui õppija on saanud 20-49% maksimaalselt võimalikust punktide arvust;
- hindega “1” (“nõrk”) hinnatakse õpitulemust, kui see ei vasta õppekava nõuetele. Kui õpitulemuste hindamisel kasutatakse punktiarvestust, hinnatakse õpitulemust hindega “1”, kui õppija on saanud 0-19% maksimaalselt võimalikust punktide arvust.

Jooksva hindamise puhul võib kasutada teistsugust skaalat kui õppijat on sellest eelnevalt teavitatud.

5.5. Järelvastamise või järeltööde sooritamise

Järelvastamise või järeltööde sooritamisel lähtutakse järgnevalt:

- kui kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust) on hinnatud hindegaga "puudulik" või "nõrk" või on hinne jäänud panemata, antakse õppijale võimalus töö vigade analüüsiks, järelvastamiseks või järeltööde sooritamiseks;
- järelvastamine või järeltööde sooritamise ajad avalikustatakse kooli koduleheküljel;
- kui kursus ei ole sooritatud ettenähtud ajal, on võimalik õppijal sooritada seda ka hiljem (täiendavate järeltööde päevadel) kuni kehtestatud kuupäevani;
- juhul kui õppija ei ole sooritanud lepinguga valitud kursusi kokkulepitud tähtaegadeks käesoleva õppeaasta jooksul, peab ta sooritamata kursused uuel õppeaastal uuesti võtma.

5.6. Kokkuvõtva hindamise põhimõtted

Kokkuvõtivate hinnete panemisel lähtutakse järgnevalt:

- kokkuvõttev hinne on õppeaine poolaasta-, kursuse-, aasta- ning kooliastmehinne;
- kui õppija jäetakse täiendavale õppetööle, pannakse õppeaine aastahinne ja/või kooliastmehinne välja pärast täiendava õppetöö lõppu, arvestades täiendava õppetöö tulemusi;
- valikkursusi hinnatakse „arvestatud“ või „mittearvestatud“, kui õpetaja ei otsusta teisiti;
- koolis käitumist ja hoolsust ei hinnata.

5.7. Kokkuvõtete hindamine III kooliastmel

Põhikooli kokkuvõtivate hinnete panemisel lähtutakse järgnevalt:

- põhikoolis pannakse välja õppeaine kursuse- ja aastahinded, mis kantakse e-päevikusse;
- õppijale, kelle poolaasta hinne on „ puudulik “ või „ nõrk “ või on jäetud välja panemata, antakse võimalus individuaalselt selles õppeaines omandada nõutavad teadmised ja oskused;
- õppeaine aastahinne pannakse välja poolaasta- ja/või kursusehinnete alusel.

Haridusliku erivajadusega õppija kooli õppekavaga või nõustamiskomisjoni soovitusel individuaalse õppekavaga on vähendatud või asendatud käesolevas määruuses sätestatud taotletavaid õpitulemusi, on lõpetamise aluseks kooli või individuaalses õppekavas määratud õpitulemuste saavutus.

5.8. Kokkuvõttev hindamine gümnaasiumiastmes

Gümnaasiumi kokkuvõtivate hinnete panemisel lähtutakse järgnevast:

- gümnaasiumiastmes hinnatakse õppija õpitulemusi vastavas õppeaines kokkuvõtvalt kursuste- ja kooliastmehindega;
- kursusehinne pannakse välja antud perioodi jooksul saadud hinnete alusel;
- kooliastmehinne pannakse välja õppeaine 10.–12. klassi kursusehinnete alusel;
- kokkuvõtva hindamisena mõistetakse ka teadmiste ja oskuste tõendamist juhul, kui õppija soovib kasutada VÕTA-t ehk varasema töö- ja õpikogemuse kasutamist;
- kursuse- ja kooliastmehinded kantakse e-päevikusse;
-
- kui kursusehinne on jäänud välja panemata ja õppija ei ole kasutanud võimalust järele vastata, loetakse kooliastmehinde väljapanekul antud perioodi vältel omandatud teadmised ja oskused vastavaks hindele „nõrk” (e-päevikus on tähiseks x);
- kooliastmehinded pannakse välja enne õppeperioodi lõppu. Õppeainetes, milles õppija jäetakse täiendavale õppetööle, pannakse kooliastmehinne välja pärast täiendava õppetöö lõppu.

5.9. Hinde ja hinnangu vaidlustamine

Hinnete vaidlustamise korral lähtutakse järgnevast:

- õppijal või tema seaduslikul esindajal on õigus hindeid vaidlustada kümne päeva jooksul alates hinde e-päevikusse lisamisest;
- jooksul pärast hinde teada saamist, esitades kooli direktorile kirjalikult vastava taotluse koos põhjendusega;
- enne hinde vaidlustamist pöördub õppija pärast töö tagasi saamist aineõpetaja poole selgituse saamiseks hindamise kohta;
- kooli direktor teeb otsuse ja teavitab sellest taotluse esitajat kirjalikult viie tööpäeva jooksul otsuse kättesaamise päevast arvates;
- riigieksamite ja ühtsete põhikooli lõpueksamite tulemuste vaidlustamine toimub põhikooli ja gümnaasiumiseaduses § 33 sätestatud tingimustel ja korras.

5.10. Õppija täiendavale õppetööle jätmine

Õppija täiendavale õppetööle jätmisel lähtutakse järgnevast:

- täiendavale õppetööle jäetud õppija täidab õpetaja juhendamisel spetsiaalseid õppeülesandeid, mis toetavad nõutavate teadmiste ja oskuste omandamist õppeaines. Täiendava õppetöö tulemusi kontrollitakse ja hinnatakse;
- õppija järgmisse klassi üleviimise ja/või täiendavale õppetööle jätmise otsustab õppenõukogu;
- täiendavale õppetööle jäetakse õppija õppeainetes, milles tema teadmised ja oskused vastavad hindele „puudulik“ või „nõrk“ või on jäänud hindamata;
- õppija üleviimine järgmisse klassi otsustatakse hiljemalt 30. augustiks;
- põhikooli õppijal, kellel on kolmes või enamas õppeaines aastahinne „puudulik“ või „nõrk“ või on jäänud hindamata, jäetakse õppenõukogu põhjendatud otsusega täiendavale õppetööle.

6. PÕHIKOOLI LÕPETAMISE KORRALDUS

Põhikooli lõpetamine toimub põhikooli ja gümnaasiumiseaduses § 30 ning põhikooli riiklikus õppekavas § 23 sätestatud tingimustel ja korras.

Põhikooli lõpetab õppija:

- kellel õppeainete viimased aastahinded on vähemalt „rahuldavad”;
- kes on kolmandas kooliastmes sooritanud loovtöö;
- kes on sooritanud vähemalt rahuldava tulemusega eesti keele eksami ja matemaatikaeksami;
- kes on sooritanud ühe koolieksami omal valikul.

Põhikooli lõpetanuks võib õppija või tema seadusliku esindaja kirjaliku avalduse alusel ja õppenõukogu otsusega pidada ning põhikooli lõputunnistuse anda õppijale:

- kellel on üks nõrk või puudulik eksamihinne või õppeaine viimane aastahinne;
- kellel on kahes õppeaines kummaski üks nõrk või puudulik eksamihinne või õppeaine viimane aastahinne.

7. GÜMNAASIUMI LÕPETAMISE KORRALDUS

Gümnaasiumi lõpetamine toimub põhikooli ja gümnaasiumiseaduses § 31 sätestatud tingimustel ja korras. Gümnaasiumi lõputunnistuse antakse õppijale:

- kelle kooliastmehinded on vähemalt rahuldavad ja valikkursused arvestatud;
- kes on sooritanud eesti keele-, matemaatika- ja võõrkeele riigieksamid;
- kes on sooritanud vähemalt rahuldavale tulemusele ühe koolieksami;
- kes on sooritanud gümnaasiumi jooksul õpilasuurimuse või praktilise töö.

8. ÕPPIJATE NÕUSTAMINE JA TUGITEENUSED

Õppijate nõustamisel lähtutakse järgnevast:

- oluline osa nõustamisel on koostöö kooli ja õppija vahel – arenguestlused ja tihe suhtlus õppijatega õpiedukusest ja edasiminekutest, tugevatest ja nõrkadest külgedest aitab õppijal langetada teadlikke otsuseid edasiste õpingute või töö suhtes;
- küsimused õppekorralduse, õppeprotsessi ja õppekava kohta aitab lahendada **õppejuht**;
- õppetöoga seotud küsimustega võib pöörduda **aineõpetajate** ja/või **õppenõustaja** poole;
- õppetöoga seotud tehnilisi probleeme aitab lahendada **haridustehnoloog**;
- õppetöoga seotud tugiteenuse vajaduse otsustavad aineõpetaja koostöös õppija, õppenõustaja ja õppejuhiga;
- kool tagab vajadusel õppijale eripedagoogi, logopeedi, psühholoogi ja sotsiaalpedagoogi teenuse selle sisse ostmisega;
- tugispetsialisti(de) teenust osutatakse koolis kohapeal või osapoolte kokkuleppel veebikeskkonna vahendusel.

9. ÕPPEKIRJANDUSE KÄTTESAADAVUSE TAGAMINE

Kool võimaldab põhiharidust omandaval õppijal kasutada tasuta vähemalt kooli õppekava läbimiseks vajalikku õppekirjandust (näiteks õpikuid, tööraamatuid, töövihikuid ja töölehti) ning üldkeskharidust omandaval õppijal vähemalt kooli õppekava läbimiseks vajalikke õpikuid. Enamik õppekirjandusest ja õpikutest on veebipõhised. Paberkandjal oleva õppekirjanduse ja õpikute kasutamise otsustab aineõpetaja ning nende laenutamine või tagastamine toimub auditoorses tunnis.

10. KARJÄÄRITEENUSE KORRALDUS

Karjääriteenuse korraldamisel lähtutakse järgnevast:

- õppija teavitamise edasiõppimisvõimalustest ja karjääriteenuste (karjääriõpe, -info või – nõustamise) kättesaadavuse tagab **õppenõustaja**;
- karjääriteenistuse hulka kuulub karjääri- ja tööteemalise kirjanduse soovitamine ning kataloogide tutvustamine õppeasutuste kohta, kus on võimalik jätkata õpinguid peale gümnaasiumi või kus saab õppida õppekavaväliselt;
- karjääriteenust osutavad kooliga koostöös Rajaleidja ja Eesti Töötukassa spetsialistid;
- karjääri valikuid ja sobiva kutse leidmist toetab ka enesejuhtimise kursus, mis on gümnaasiumi õppekava osa.

11. ÕPETAJATE KOOSTÖÖ JA TÖÖ PLANEERIMISE PÕHIMÕTTED

Õpetaja tööd ja õpetajate koostööd planeeritakse lähtudes kooli arengu- ja õppekava eesmärkidest, üldtööplaanist ja kehtivatest õigusaktidest. Õpetajate koostöö on korraldatud mitmel tasandil ja erinevates vormides.

Kooli töötajad moodustavad meeskonna, kes ühiselt arutab kõiki õppe- ja kasvatustöö küsimusi lähtuvalt õppeaasta ja kooli arengukavas kokku lepitud eesmärkidest. Kõikidel õpetajatel on võimalus osaleda kooli tegevuse lühiajaliste ja pikemaajaliste eesmärkide püstitamisel, mis on arutelu aluseks õppenõukogu nõupidamistel, kooli nõukogus või vastavate dokumentide moodustamiseks.

Kõik õpetajad osalevad õppenõukogu töökoosolekul. Õppenõukogu koosolekul seatakse järgmise õppeaasta eesmärgid, tegevused nende saavutamiseks, sh õppekava arendustegevused ja personali täienduskoolitused, sh sisekoolitused. Õppenõukogu ülesandeks on teha ka õppeaasta kokkuvõtte ning anda hinnang õppeaasta eesmärkide tulemustele. Kokkuvõtte tegemise aluseks on kooli arengukava ja õppeaasta eesmärkide täitmise, tegevuste ja saavutatud tulemuste analüüs. Koolis on moodustatud kaks ainevaldkondade töörühma: esimene hõlmab sotsiaal- ja kunstiaineid ning keeli; teine matemaatikat ja loodusaineid. Õpetajad loovad ainevaldkonniti ainekavad, milles täpsustatakse kursuse eesmärgid, õpiväljundid, hindamismeetodid ja –kriteeriumid, sisu, õppemeetodid, õppematerjalid jms. Ainekavad on kooli õppekava lisa. Ainetöörühmad tegelevad ka temaatiliste õppeürituste planeerimise ja korraldamisega, koordineerivad õppesisu lõimingut jpm. Koostöös planeerivad õpetajad oma töökavadesse ainetevaheliste seoste käsitlemise metoodikat, kooskõlastavad ajaliselt teatud teemade õpetamise ja valitavad välja teemasid, mida õpetatakse kokkulepitud ajavahemikul. Vajadusel viiakse läbi ka ühisõpet, kus mitu õpetajat on ühes tunnis (vt ptk 4.2).

Vastavalt vajadusele koondutakse muudeks temaatilisteks töögruppideks, mis tegelevad hetkel koolis päevakohase õppekasvatustegevuse, projektijuhtimise või arendustegevusega.

Õpetajate professionaalne koostöö toimub temaatilistes õpikogukondades, kus toimub parimate praktikate jagamine ja uute ideede katsetamine, analüüs ja hindamine. Koostöö on suunatud pideva arengu tagamisele ja võimaluste piires elukestvate õppele.

Koostöö soodustamiseks kasutatakse erinevaid infotehnoloogilisi vahendeid. Meeskonnavaimu suurendamiseks ja koostöötahte suurendamiseks korraldatakse mitteformaalseid üritusi (väljasõidud jms).

Riikliku ja kooli õppekava üldosa ning koostöös välja töötatud ainekava nõuetest lähtudes koostab õpetaja omakorda töökava, milles ta kajastab õppe- ja kasvatustööd klassiti/kursuste kaupa. Töökava sisaldab infot aine sisu ja kasutatavate meetodite, õppekirjanduse ja õppematerjali kohta, samuti tähtajalist tegevuskava ja hindamise kriteeriume. Õpetaja planeerib töökavasse ka tähtsamad kontrolltööd, esitlused, projektid jms. Õpetaja töökava on dokument, mida võib õppeaasta jooksul korrigeerida ning kohandada paremini vastavaks õppeprotsessi reaalsele kulgemisele.

Töökava alusel ADDIE-mudelit järgides ja kvaliteetse e-kursuse kriteeriume silmas pidades koostatakse vastava õppeaine e-kursuste materjalid, hinnatavad ülesanded ja õpijuhised Moodle keskkonnas. Õpetamise kestel ning pärast õppeprotsessi lõppu hindab õpetaja, kuivõrd on õpilased õppeprotsessis antud kava järgi kursusel püstitatud eesmärgid saavutanud, vajadusel kava/kursust täiendatakse.

12. KOOLI ÕPPEKAVA UUENDAMISE JA TÄIENDAMISE KORD

Kooli õppekava koostamises osalevad kõik koolis õppe- ja kasvatusalal töötavad isikud ning vajadusel teised koolitöötajad. Kool kaasab õppekava koostamisse õppijaid, lapsevanemaid (vajadusel) ja teiste huvirühmade esindajaid. Kooli õppekava koostamise, rakendamise ja arendamise demokraatliku korralduse eest vastutab direktor.

Kooli õppekava uuendamisel ja täiendamisel võetakse aluseks õppijate õpitulemusi, kooli sisehindamise tulemusi, õppijate rahulolu-uuringute tulemusi, õppenõukogu analüüse ja hinnanguid ning kooli omanike strateegilisi otsuseid. Õppekava muudatused arutab läbi õppenõukogu üks kord aastas ning kinnitab direktor oma käskkirjaga.

13. AINEKAVADE LOEND

Lisa 1 Põhikooli keel ja kirjandus

Lisa 2 Põhikooli võõrkeeled

Lisa 3 Põhikooli matemaatika

Lisa 4 Põhikooli loodusained

Lisa 5 Põhikooli sotsiaalsained

Lisa 6 Põhikooli kunstained

Lisa 7 Gümnaasiumi keel ja kirjandus

Lisa 8 Gümnaasiumi võõrkeeled

Lisa 9 Gümnaasiumi matemaatika

Lisa 10 Gümnaasiumi loodusained

Lisa 11 Gümnaasiumi sotsiaalsained

Lisa 12 Gümnaasiumi kunstained

Lisa 13 Gümnaasiumi valikkursus „Enesejuhtimine“

Lisa 14 Gümnaasiumi valikkursus „Uurimistöö“

Lisa 15 Gümnaasiumi valikkursus „Informaatika“